

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

**KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO**

Oddelek za kmetijsko svetovanje
Šmihelska cesta 14, 8000 Novo mesto
Tel.: (07) 373-05-70, fax: (07) 373-05-90
E-pošta: anja.mezan@kgzs-zavodnm.si
Splet: www.kmetijskizavod-nm.si

Novo mesto, 01.07.2020

Paša prašičev

V preteklosti je bila paša prašičev razširjena povečini v gozdovih, kjer so prašiče uporabljali za čiščenje podrasti, na planinah pa za dopolnilno rejo pri paši molznic. Danes prašiče pasemo na travinju oziroma na površinah, ki niso najbolj primerna za pridelavo poljščin. V Sloveniji je paša prašičev slabo razširjena, drugod bolj. Na slovenskih kmetijah se s pašo prašičev ukvarjajo predvsem kmetije z manj intenzivnim oziroma z ekstenzivnim (ekološkim) načinom kmetovanja. Za pašo so primernejše avtohtone pasme prašičev, pri nas na primer krškopoljski prašič, manj primerne pa so sodobne pasme, ki se običajno uporabljajo v intenzivnih hlevskih rejah. Najboljša paša za prašiče so detelje (črna, bela, inkarnatka) in lucerne, pasemo pa jih lahko tudi na površinah zasejanih s travami pašnega tipa in zeleh. Slednje se priporočajo še posebej v čredinkah, kjer bodo potekale prasiatve. Višina travne ruše v čredinkah naj bo deset do trinajst centimetrov. Paša na tej višini je okusnejša in za prašiče visoko prebavljiva. Sama paša naj se izvaja po sistemu čredink. Travno rušo, kjer se pasejo prašiči, je potrebno zaradi popašenosti in ritja obnavljati. Popašene čredinke obnavljamo ali z dosejevanjem s travno-deteljnimi mešanicami ali pa s setvijo enoletnih krmnih rastlin. Pri načrtovanju obroka za prašiče na paši moramo upoštevati, da se potrebe po energiji zaradi večje aktivnosti prašičev in sprememb v okoljskih temperaturah (v hladnejšem obdobju) povečajo za okoli 15 %, medtem, ko potrebe po beljakovinah ostajajo nespremenjene (Tomažin in sod., 2016). Količina zaužite zelene krme na paši pa je odvisna od starosti prašičev, starejši kot so prašiči, več zelene krme lahko zaužijejo ter količine in sestave krmne mešanice. Pri načrtovanju obrokov moramo upoštevati, da s samo pašo prašiči ne pokrijejo vseh potreb po hranilih, zato obroke dopolnujemo s krmnimi mešanicami. Za nadzorovano pašo svinj, mladice in pitancev priporočamo napravo pašnika z dvožično elektro ograjo, z razporeditvijo žic 27 cm in 54 cm od tal. V kolikor pasemo svinje s pujski, priporočamo napravo pašnika s tro-žično elektro ograjo, z razporeditvijo žic 15 + 20 + 25 cm od tal. Pašnik moramo opremiti tudi s krmilniki in napajalniki. V bližini napajališča lahko postavimo tudi leseno uto, ki bo služila zaščiti živali pred neugodnimi vremenskimi pogoji. Ute naj bodo izdelane tako, da v njih ne bo prepiha in da v primeru padavin ne bodo zamakale. V kolikor živali ostanejo na pašniku tudi v hladnem in deževnem vremenu, svetujemo, da ležišča v utah nasteljeta s slamo ali senom, ute pa po potrebi tudi dodatno izolirate.

KGZS – Zavod NM
Anja Mežan, specialist za živinorejo